

Unikke kanaler og vandveje

Ejderkrydstogt, Slien-cruise og Flensborg Fjord.
I samarbejde med Seniorsygeplejersker.

3. – 9. august 2025

Der er ikke noget bedre end at komme ud at sejle. I denne uge skal vi sejle ikke mindre end 4 gange. Glæd dig til at komme på Ejderkrydstogt og her opleve den store sluse mod vest, Ejdersperrwerk – et kæmpe ingeniørprojekt. På Slien Fjord skal vi cruise ud gennem den sidste del af fjorden og vender i Slien-mundingen, der går ud i den store Østersø. Flensborg Fjord og søfartens sønderjyske del af trekantshandlen med De Vestindiske Øer skal opleves gennem først foredrag og bagefter ude på selve fjorden. Vi skal også følge vandvejen til Augustenborg, det store hertugelige magtcenter fra 1640 på øen Als. En uge krydret med højskolesang, foredrag og fællesskab.

Foredrag

- Dramatiseret foredrag om H.C. Andersens eventyr. En optakt til besøget i Augustenborg Slotspark.
- Om rom, sukker og salt – handel og historie i Sønderjylland. En optakt til sejlturen på Flensborg Fjord.
- Smag på Norden - en musikalsk rejse gennem de store nordiske komponisters musik.

- Brydningstid og heltedåd - myter og sagn mellem Norden og De Britiske Øer. En optakt til Slien-cruise.
- Frisisk salon omkring ildstedet i pejsestuen
- En uge med masser af sang, samvær og oplevelser.

Udflugter

- Vandvejen til Østersøen – set fra Hertugslottet i Augustenborg på Als.
- Sejltur på Flensborg Fjord – sukker fra De Vestindiske Øer.
- Slien-cruise langs Angel og Svansen.
- Ejderkrydstogt og tur til storkeparadiset Bergenhusen.
- Højer Sluse og Tønder Havn: Genopdagelse af den maritime fortid.

Velkommen til en klassisk grundtvigsk folkehøjskole

Rønshoved Højskole er en af Danmarks flottest beliggende højskoler. Højskolen ligger ud til Flensborg Fjord midt i det bakkede morænelandskab, der indbyder til skønne vandreture i store løvskove langs fjorden. Stedets beliggenhed giver rige muligheder for udendørsoplevelser, der stimulerer og inspirerer.

Vi lægger vægt på det almendannende, hvor sange fra Højskolesangbogen, gode fortællinger, morgensamlinger, foredrag og fællesskabet er centralt placeret i hverdagen.

Vores kokke gør sig hver dag umage med at servere spændende retter, smagfulde salater og kager – ofte fra det sønderjyske kaffebord

Højskolen kunne fejre 100 års fødselsdag i 2021 og fremstår flottere end nogensinde. Vi har bygget om og renoveret, så skolen er klar til et nyt århundrede.

Nina og Thue Kjærhus
Forstanderteam

Søndag d. 03. august

Ankomst med tog til Gråsten Station kl. ca.15.10. Herefter mulighed for bustransport til højskolen.

Kl. 15-16.25 Ankomst og indkvartering, samt kaffe og lidt brød i skolens lounge.

Kl. 16.30 **Velkomst og rundvisning. Vi mødes i foredragssalen.**
Viceforstander Nina Kjærhus byder velkommen, involverede lærere på kurset bliver introduceret, vi synger et par gode sange og slutter af med en rundvisning på skolen.

Kl. 17.30 Vin- og ølsalg fra skolens kiosk.

Kl. 18.15 Aftensmad i spisesalen. Denne første aften skal vi have Rønshoved Tapas. Vores 3 kokke har stegt og kogt lokale råvarer; et bugnende spisebord med små lækkerier, kombineret med gode salater og andet godt.

Kl. 20.00 **Aftensamling ved forstander Thue Kjærhus i foredragssalen.**
Herefter kaffe og kage med særlig opskrift fra det store sønderjyske kaffebord omkring pejsen i pejsestuen.

Mandag 04. august

Kl. 07.30 Morgenvandring for de friske

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00 **Morgensamling i foredragssalen**

Du vil her blive udfordret inden for litteratur, musik, filosofi, historie - eller hvad læreren har på sinde. Samlingerne er uafhængige af dagens/kursets tema.

Kl. 10.00 **Dramatiseret foredrag om H.C. Andersens eventyr ved skuespiller Inger Marie Madsen, Århus.**

"Humoren var egentlig saltet i mine eventyr". Og netop humoren gør eventyrene tidløse. H.C. Andersens syn på sig selv og sin omverden får os til at le - og græde - med ham. Vi skal denne eftermiddag til drama, når det er bedst med H.C. Andersen. Vi har inviteret skuespiller Inger Marie Madsen til at få os ind i denne eventyrenes verden. Foredraget er en optakt til turen i eftermiddag, hvor H.C. Andersen jo var en hyppig gæst på de hertugelige slotte på vores egn.

Kl. 12.00 Frokost i spisesalen

- Kl. 13.00 **Vandvejen til Østersøen - set fra Hertugslottet i Augustenborg på Als.**
Vi skal i dag til den smukke ø Als, hvorfra hertugerne havde ret stor indflydelse på helstaten og selvfølgelig hertugdømmet Slesvig. Vi vil sejle til denne pittoreske øs nordlige ende, hvor vi kører forbi landsbyer, der ikke, som i resten af kongeriget er blevet udflyttet. Vi var jo under hertugdømmet, så her gjaldt Jyske Lov mærkværdigvis stadig, mens vi var tysk. Vores mål i dag er hertugbyen Augustenborg, der ligger idyllisk ud til Augustensborg Fjord. En fjord, der er dyb og derfor er en velegnet vandvej til at komme ud i Lillebælt & Alssund og dermed videre ud i Østersøen. Vi ser det store hertugelige slot ude fra parken. Hovedbygningen er en af Sønderjyllands absolut flotteste barokbygninger. Midt i den flotte slotspark ligger bygningen - Augustina, hvor Christian den 7.'s Dronning Caroline Matilde og livlægen Struenses kærlighedsbarn residerede. I dag danner bygningen rammen om et alsidigt udstillings- og arrangementsprogram med fokus på den eksperimenterende samtidskunst. Vi får også tid til en gåtur igennem den smukke slotspark, der rummer enkelte markante kunstværker, sjældne træer og buske og ikke mindst har en betagende udsigt til Augustenborg Fjord. Vi tager kaffen med. Sejlturen i dag er med Færgen Bitten-Clausen, der kun tager 15 minutter, men bringer os fra Sundeved fra fastlandet til øen Als.
- Kl. 17.30 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk
- Kl. 18.00 Aftensmad i spisesalen
- Kl. 20.00 **Sangaften med viceforstander Nina Kjærhus og Tim Pohle, højskolelærer.**
Vi slutter en god dag med fællessange fra Højskolesangbogen. Denne aften med udgangspunkt i sommerens sange. Herefter kaffe og kage omkring ildstedet i pejsestuen og på skolens udsigtsterrasse.

Tirsdag 05. august

- Kl. 07.30 Morgenvandring for de friske
- Kl. 07.55 Vi synger flaget op
- Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen
- Kl. 09.00 **Brydningstid og helledåd - myter og sagn mellem Norden og De Britiske Øer ved Andreas Pilekjær, højskolelærer.**
Norden og De Britiske Øer er fælles om myter og sagn, der

går tilbage til folkevandringstiden. Fortællinger om bl.a. Vermund og Uffe, Beowulf og kong Arthur blev nordisk-britisk fællesgods som følge af anglernes udvandring til De Britiske Øer i 400-tallet, ligesom den nordiske mytologi selv har rødder i denne periode, hvor folk og stammer vandrede på kontinentet og det vestromerske rige gik under. En optakt til Slien-cruise i eftermiddag.

Kl. 11.30 Frokost i spisesalen

Kl. 12.45 **Slien-cruise langs Angel og Svansen.**

Vi kører igen syd på, denne gang henover Angel. Området som angelsakserne dvs. englænderne kommer fra. Vi kører mod øst til havnebyen Kappel ved Slien Fjord. Slien adskiller netop områderne Angel og Svansen. Svansen er i øvrigt det sted, hvor der var flest herregårde i helstaten, og et område, hvor livegenskabet først blev ophævet i 1806. Skibet Sli-prinsessen - en gammel hjuldamp, venter på os. Vi sejler forbi Maasholm, der er et fuglereservat og ikke mindst en lille turistperle. Vi vender i Slien-mundingen, hvor digerne har dannet laguner, hvor havørnen og andre fugle holder til. Vi får en lille halv times ophold i Slien-mundingen, hvor vi kan nyde den flotte udsigt udover Østersøen eller se nærmere på lodshuset eller måske den lille kro, der hedder det specielle navn: Gift. Det lyder mere voldsomt end det er, men det er plattysk og kommer fra udtrykket her oversat til dansk: Hva' gives der her. Husk pas.

Kl. 18.30 Øl- og vinsalg fra skolens kiosk

Kl. 19.00 Aftensmad i spisesalen

Kl. 20.30 **Sensommerbiograf.** Vi omdanner foredragssalen til biograf og ser en flot kortfilm om Noldes landskab i marsken. Dvs. ikke en film om maleren Nolde, men det landskab han malede i. Herefter kaffe og boller med ost i pejsestuen.

Onsdag 06. august

Kl. 07.30 Morgenvandring for de friske

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00 Morgensamling i foredragssalen

Kl. 10.00 **Om salt, sukker og rom - dansk søfart i Flensborg ved journalist og forfatter Hans Christian Davidsen, Flensborg.** Flensborg var engang den næststørste søfartsby i det danske rige - efter København. Søfarten har spillet en afgørende

rolle for Flensborgs handel og identitet. Selv om der gennem historien primært er blevet talt plattysk og højtysk i byen, var byens købmænd danskorienterede. Det var nemlig en fordel at sejle under Dannebrog. Handlen med Dansk Vestindien havde især en stor betydning for Flensborg - på godt og ondt. Foredraget er en optakt til eftermiddagens sejltur.

Kl.12.00

Frokost i spisesalen

Kl.14.30

Sejltur på Flensborg Fjord - sukker fra de vestindiske øer.

Vi skal denne eftermiddag på sejltur på den smukke Flensborg Fjord. Denne fjord, hvor skibene i 2. halvdel af 1700-tallet var fyldt med sukker i forbindelse med handlen til De Vestindiske Øer. Vi sejler ud langs med den danske side af kysten og rundt om Oksesøerne. Vi lægger kort til på den tyske side i Lyksborg og sejler tilbage mod Flensborg langs den tyske side af fjorden. Glæd dig til en herlig sejltur, hvor du kan se alle seværdighederne som f.eks. den imponante flådestation Mürwik (det 3. Riges sidste residens) fra vandsiden. Husk pas.

Kl.18.00

Vin- og ølsalg fra vores kiosk i foyeren

Kl.18.30

Aftensmad i spisesalen

Kl. 20.00

Musikforedrag: Smag på Norden - en musikalsk rejse gennem de store nordiske komponisters musik ved Tim Pohle, musikhistoriker og højskolelærer.

Foredraget vil give os en god introduktion til de tre store nordiske komponister Edvard Grieg, Jean Sibelius og Carl Nielsens liv og værk. Vi hører blandt andet om, hvad der kendetegner det specielt nordiske i deres musik, og om man i det hele taget kan tale om særlig nordisk musik.

Herefter kaffe og kage omkring ildstedet i pejsestuen.

Torsdag 07. august

Kl. 07.30

Morgenvandring for de friske

Kl. 07.55

Vi synger flaget op

Kl. 08.00

Morgenmad i spisesalen

Kl. 09.00

Morgensamling i foredragssalen

Kl. 10.00

Tur til Højer Sluse og Tønder Havn: Genopdagelse af den maritime fortid.

Danmarks ældste købstad, Tønder, var i middelalderen en stor havneby med rig handel med verden. Der var sågar flere planer om at bygge kanaler og forbinde Tønder med byer ved Østersøen. Men efterhånden som der blev bygget diger og

skibene blev større, forsvandt søfarten fra Tønder og havnen fyldt op. Nu har byen åbnet op for dette glemte kapitel ved at blotlægge en del af det gamle havneanlæg ved Skibbroen. Men først skal vi se de store sluseanlæg ved Højer, som også i perioder udgjorde yderhavne til Tønder blandt andet for turister, der kom med tog hertil for at blive sejlet til Tysklands dyreste og mest prominente turistattraktion, Vadehavsøen Sild. Vi får fortalt om dette spændende kapitel i den sønderjyske historie, inden vi besøger den genåbnede havn i Tønder, hvorefter der vil være tid til at gå på opdagelse på egen hånd i den pittoreske marskby.

Kl. 17.30

Vin- og ølsalg fra vores kiosk i foyeren

Kl. 18.00

Aftensmad i spisesalen

Kl. 20.00

Frisisk salon omkring ildstedet i pejsestuen

Friserne er et lille mindretal lige syd for grænsen med eget sprog, skoler, børnehaver osv. Vi vil høre mere om friserne, samtidig med at vi synger et par sange fra Højskolesangbogen og smager på nogle af frisernes kulinariske specialiteter. I aften Tote Tante og Trümmertorte.

Fredag 08. august

Ingen morgenvandring

Kl. 07.15

Morgenmad i spisesalen

Kl. 08.10

Vi synger flaget op

Kl. 08.15

Ejderkrydstogt og tur til storkeparadiset Bergenhusen

I dag skal vi ned til Danmarks gamle grænseflod, Ejderen. Fra den imponerende havneby Tønning sejler vi ud igennem det smukke marsklandskab i Ejdermundingen, hvor vi også får mulighed for at se sæler og et indblik i Ejderens rige natur. Vi stiger ud ved Eidersperrwerk, som er et imponerende stykke ingeniørarbejde, der siden 1970'erne har beskyttet befolkningen for Nordsøens truende stormfloder. Herefter kører vi til den enestående hollænderby Frederiksstad, hvor vi spiser vores frokost. Vi runder dagen af med storkesafari i og omkring storkebyen Bergenhusen, hvor over 20 storkepar har deres reder. Vi tager kaffen her. Husk pas.

Kl. 17.30

Vin- og ølsalg fra vores kiosk i foyeren

Kl. 18.00

Festmiddag. Vores 3 kokke forkæler os med en flot 3-retters menu. Aftenen går herefter over i Gæt en højskolesang og andet godt.

Lørdag 09. august

Ingen morgenvandring pga. afrejsedag

Kl. 07.55 Vi synger flaget op

Kl. 08.00 Morgenbuffet i spisesalen

Kl. 08.50 **Kort morgensamling og farvel i Foredragssalen.**

Vi samles, synger de sidste højskolesange og siger farvel.

Herefter afsked og afrejse, så man kan komme med bussen fra højskolen kl. 9.20 og med toget fra Gråsten Station ca. kl. 9.50.

Vi forbeholder os ret til ændringer i programmet

Eksempel på værelse i Møllers Hus

Praktiske oplysninger

Tilmelding

Du tilmelder dig nemt på vores hjemmeside www.ronshoved.dk under "Korte kurser". Du kan vælge mellem at betale online eller at få en regning.

Tilmelding er bindende, hvilket betyder, at vi ikke kan refundere pengene ved afbud. Vi anbefaler derfor, at du tegner en afbestillingsforsikring ved f.eks. Europæiske Rejseforsikring.

Priser

Dobbeltværelse pr. person med bad på gangen:	5.695,-kr.
Enkeltværelse pr. person med bad på gangen:	6.895,-kr.
Dobbeltværelse pr. person med eget bad:	6.395,-kr.
Enkeltværelse pr. person med eget bad:	7.595,-kr.

Kontoret hjælper dig gerne med at finde en makker, så du for det første kan spare de penge som et enkeltværelse jo koster ekstra, men også for at du kan få muligheden for at lære en ny at kende.

Beløbet dækker kost & logi inkl. linned og håndklæder samt alle udflugter og programsatte punkter.

Rejsen til Rønshoved med offentlig transport

Vi ligger tæt på IC-linien. Der købes togbillet til Gråsten. Det tager 2½ time fra Århus og 3½ time fra København (med direkte tog hver 2. time). Fra Gråsten tager bussen (nr. 110) kun 15 min.

Vi kan også tilbyde at hente dig med vores bus i Gråsten med togankomst ca. kl. 15.10. Prisen vil være 50,-kr, som du betaler direkte til chaufføren i bussen. Det samme kan vi tilbyde på hjemrejsedagen med togafgang ca. kl. 09.50.

Rønshoved Højskole
Højskolen ved Flensborg Fjord